

Naam dienstonderdeel
Kennisgroep Aanmerkelijk
belang

-

Contactpersoon
5.1.2e

memo

Verkrijgingsprijs AB en betaalde schenkbelasting

Datum
27 september 2018

Vastgesteld door
Kennisgroep Aanmerkelijk
belang

Kopie aan
Leden KG AB

Bijlagen
Geen

1. Situatiebeschrijving

Met toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling zijn de aandelen aan de kinderen geschonken. Na de schenking wordt er door de kinderen (hierna belanghebbenden) een verzoek om vaststelling van de verkrijgingsprijs ingediend. Belanghebbenden stellen zich op het standpunt dat de betaalde schenkbelasting onderdeel vormt van deze verkrijgingsprijs. Bij het afgeven van de beschikkingen verkrijgingsprijs, zoals bedoeld in art. 4.36 Wet IB 2001, is door de inspecteur geen rekening gehouden met de betaalde schenkbelasting. Tegen de beschikkingen is bezwaar gemaakt.

2. Vraag

Verhoogt de betaalde schenkbelasting de verkrijgingsprijs?

3. Antwoord

Nee

4. Beschouwing

Algemeen

Artikel 4.21, lid 1 Wet IB 2001 verstaat onder de verkrijgingsprijs: de tegenprestatie bij de verkrijging vermeerderd met de ten laste van de verkrijger gekomen kosten.

Deze kosten dienen een direct, causaal verband met de verwerving van de aanmerkelijk belang aandelen te hebben (zie o.a. artikel 4.21, aantekening 2.2, van De Vakstudie Inkomstenbelasting).

Doel en strekking

De aanmerkelijkbelangregeling sluit aan bij de totaalwinstgedachte. Vermogensbestanddelen worden gewaardeerd op het bedrag dat door de ondernemer is opgeofferd of had moeten worden opgeofferd op basis van een overeenkomst die onder normale omstandigheden tot stand is gekomen waarbij de waarde zakelijk is bepaald.

Op grond van de totaalwinstgedachte moet de ondernemer worden belast voor de totaalwinst die hij uit zijn onderneming heeft genoten. Bij staking moet de ondernemer worden belast voor de winst die nog niet eerder in de heffing betrokken is. Deze winst wordt aangeduid als stakingswinst.

De aanmerkelijkbelangregeling is geïntroduceerd in het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941. Voor de verkrijgingsprijs zijn artikel 19 en artikel 21 van het Besluit IB 1941 van belang. De arresten HR 24 november 1943, B 7740 en HR 2 april 1947, B8835 vormden de aanleiding voor invoering van artikel 7, lid 2, Besluit IB 1941¹.

De Hoge Raad sluit aan bij het doel van de aanmerkelijkbelangregeling uit het Besluit IB 1941: de in de vennootschap besloten winstreserves worden in de heffing betrokken door het in aanmerking nemen van de verkoopwinst op de aandelen.

In 1957² en 1959³ oordeelt de Hoge Raad dat de verkrijgingsprijs van de aandelen de waarde van de aandelen is. Tot de verkrijgingsprijs zijn de betaalde successierechten niet te rekenen.

De aanmerkelijkbelangregeling heeft diverse wijzigingen ondergaan⁴. Uit de wetgeschiedenis blijkt niet dat de wetgever een wijziging heeft beoogd ten aanzien van het bepalen van de verkrijgingsprijs⁵.

Ontbreken direct causaal verband

De schenkbelasting wordt opgeroepen door het feit dat belastingplichtige de aandelen krijgt geschonken. De verkrijger is geen schenkbelasting verschuldigd indien hij de aandelen koopt voor een zakelijke prijs. De schenkbelasting wordt opgeroepen door de schenking in de persoonlijke relatie. Het maakt niet uit welke vermogensbestanddelen geschonken worden. Over de verkrijging van vermogensbestanddelen is schenkbelasting verschuldigd⁶.

De kosten zoals bedoeld in art. 4.21 Wet IB 2001 dienen een direct, causaal verband te hebben met de verkrijging van het aanmerkelijk belang. Het direct causaal verband met de verschuldigde schenkbelasting ontbreekt. De oorzaak van de verschuldigdheid van de schenkbelasting is gelegen in het voordeel (profijt) van de begunstigde als gevolg van de schenking (de **waarde** van de verkregen aandelen) en niet (zozeer) in de **verkrijging** sec van de aandelen. De schenkbelasting staat in een te verwijderd verband met de verkrijging van aanmerkelijk belang aandelen, om als kosten ter zake van deze aandelen te kunnen kwalificeren.

Buiten het ontbreken van het onmiddellijke verband maakt ook de aard van de doorschuifregeling in art. 4.17c juncto art. 4.39c Wet IB 2001, dat er geen ruimte is voor het in aanmerking nemen van de verschuldigde schenkbelasting als onderdeel van de verkrijgingsprijs.

Het doorschuiven van de verkrijgingsprijs bij de toepassing van art. 4.17c heeft als doel om de aanmerkelijk belang claim te behouden. Het zou dan ook in strijd met doel en strekking zijn om de terzake van de schenking betaalde schenkbelasting bij de verkrijgingsprijs in aanmerking te nemen.

¹ Zie ook: Kamerstuk 5380, nr. 3 / Ontwerp van wet, Kamerstuk 1251, nr. 2 / Kamerstuk 1251, nr. 3

² BNB 1957/302

³ BNB 1959/222

⁴ Wetsontwerp art. 34 Wet IB 1964 / Art. 39 Wet IB 1964, Art. 20c Wet IB 1964 / Art. 4.21 Wet IB 2001.

⁵ Kamerstukken, 5380, nr. 3, nr. 9, nr. 10 / Kamerstukken 24 761, nr. 3 / Kamerstukken 1998/99, 26 727, nr. 3.

⁶ Uitgezonderd de vrijstellingen.